

Sygn. akt IVP. 129/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

W składzie:

Przewodniczący ***Wiceprezes SR Edyta Kociubowska***

Ławnicy Zofia Maziarz

Grażyna Kochalewicz

Protokolant ***st. sekr. sąd. Małgorzata Kiec***

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015r. w Tarnobrzegu

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w T.

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za pracę

I. ***oddala powództwo,***

II. ***odstępuje od obciążenia powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz strony pozwanej,***

III. ***obciąża kosztami sądowymi Skarb Państwa.***

Ławnik: Przewodnicząca: Ławnik:

Sygn. akt IV P 129/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 listopada 2015 roku

Powódka A. G. pozwem z dnia 07.08.2015r. skierowanym przeciwko (...) Sp. z o. o. w T. wniosła o przewrócenie jej do pracy na poprzednio zajmowane stanowisko pracy – kasjer/sprzedawca z zachowaniem dotychczasowych warunków pracy i płacy oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego pracodawcy kwoty 6.900 zł wraz z ustawowymi odsetkami za okres zwłoki do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 28.06.2015r. wypowiedziała umowę o pracę za dwutygodniowym okresem wypowiedzenia. W trakcie wypowiedzenia była na zaległym urlopie od 29.06.2015r. do 11.07.2015r. W tym czasie okazało się, że jest w 5/6 tygodniu ciąży. Zwolnienie lekarskie dostarczyła do zakładu pracy w dniu 07.07.2015r., obejmowało ono okres do 17.07.2015r. Zwolnienie nie zostało uwzględnione przez pracodawcę. Pracodawca przysłał jej drogą pocztową świadectwo pracy z datą rozwiązania umowy o pracę - 11.07.2015r.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Sp. z o. o. w T. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem wniósł

o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając podał, że rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło na skutek jednostronnej czynności prawnej jaką jest wypowiedzenie umowy o pracę przez pracownika. Powódka w dniu 25.06.2015r. złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę a zatem okres dwutygodniowego okresu wypowiedzenia upłynął z dniem 11.07.2015r. Pismem z daty 20.07.2015r. powódka zwróciła się do pozwanego

z wnioskiem o przywrócenie do pracy, w piśmie z daty 30.07.2015r. pozwany nie wyraził zgody na powyższe. O fakcie bycia w ciąży powódka dowiedziała się najprawdopodobniej w dniu 06.07.2015r. /co wynika z daty otrzymanego przez nią zaświadczenia lekarskiego/ a nie jak twierdzi powódka 07.07.2015r. Brak jest jednak innych dowodów czy była to pierwsza wizyta lekarska w tym zakresie. Powódka w żadnym piśmie nie wskazuje na okoliczności, które świadczyłyby o tym, że gdyby powódka wiedziała, że jest w ciąży nie dokonałaby wypowiedzenia umowy. Nie zostały spełnione przesłanki do uchylenia się od skutków złożonego oświadczenia, nie dochowała terminu (7 dniowego liczonego od chwili wykrycia błędu) w którym mogła uchylić się od skutków własnego oświadczenia woli a który upłynął bezskutecznie z dniem 13.07.2015r. Nadto pozwany podniósł, że pismo z daty 20.07.2015r. nie jest oświadczeniem o uchyleniu się od skutku oświadczenia woli lecz wnioskiem o przywrócenie do pracy, takiego oświadczenia nie można domniemywać z treści pisma. W zakresie żądania kwoty 6.900 zł pozwany wskazał, że powódka nie wskazała z jakiego tytułu jej się domaga, nie wskazała żadnych podstaw do jej wyliczenia. Z tych powodów, w tym zakresie pozwany nie ustosunkował się merytorycznie do żądania.

Ostatecznie na rozprawie w dniu 10.11.2015r. powódka oświadczyła, że wnosi o przywrócenie do pracy oraz domaga się kwoty 6.900 zł brutto z ustawowymi odsetkami od dnia 11.07.2015r. tj. od dnia kiedy rozwiązał się stosunek pracy i jest to kwota wynagrodzenia jaka jej przysługuje od dnia rozwiązania umowy do dnia 31.12.2015r. Nadto oświadczyła, że termin 7 dniowy nie ma do niej zastosowania bo jest w ciąży.

Sąd ustalił, co następuje:

A. G. została zatrudniona przez (...) Sp. z o.o.

w T. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku sprzedawcy, początkowo na okres próbny od 15.10.2007r. do 31.12.2007r., kolejno na czas określony od 01.01.2008r. do 31.12.2008r. i od 01.01.2009r. do 31.12.2015r.

W umowie o pracę z daty 01.01.2009r. strony zastrzegły sobie prawo wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę za dwutygodniowym okresem wypowiedzenia.

W dniu 25.06.2015r. powódka złożyła pracodawcy oświadczenie

o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej w dniu 15.10.2007r. z dniem 28.06.2015r. za dwutygodniowym okresem wypowiedzenia.

Pracodawca z datą 13.07.2015r. sporządził świadectwo pracy powódki, w którym określił okres jej zatrudnienia od 15.10.2007r. do 11.07.2015r.

Powódka w okresie wypowiedzenia źle się czuła. W dniu 06.07.2015r. podczas wizyty u lekarza ginekologa – w Centrum (...) Sp. z o.o.

w T., dowiedziała się, że jest w 5-6 tygodniu ciąży.

Zwolnienie lekarskie wystawione na okres do 17.07.2015r. powódka podała do zakładu pracy przez koleżankę.

Pismem z daty 20.07.2015r. powódka zwróciła się do pozwanego

o przywrócenie do pracy „bo gdy składała wypowiedzenie nie wiedziała, że jest w ciąży”.

Pracodawca w dniu 30.07.2015r. nie wyraził zgody na powrót powódki do pracy.

Poza powyższym powódka nie podjęła żadnych czynności „bo wydawało jej się, że jest chroniona i że pracodawca przedłuży jej umowę. Nie dowiadywała się u pracodawcy czy tak będzie i czy musi coś zrobić aby do pracy wrócić, źle się wtedy czuła”.

Miesięczne wynagrodzenie A. G. wynosiło 1.787,69 zł brutto – 1.312,09 zł netto.

/dowód: umowa o pracę z daty 12.10.2007r., umowa o pracę z daty 27.12.2007r., umowa o pracę z daty 11.12.2008r., wypowiedzenie umowy o pracę z daty 25.06.2015r., świadectwo pracy z daty 13.07.2015r., pismo pozwanego do powódki z daty 30.07.2015r. – w aktach osobowych powódki, zaświadczenie lekarskie z daty 06.07.2015r. - k. 7, pismo powódki do pozwanego z daty 20.07.2015r. - k. 5, zaświadczenie o wynagrodzeniu z daty 28.09.2015r. - k. 33, wyjaśnienia powódki A. G. – k. 43/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych dowodów. Sąd uznał za wiarygodne wskazane wyżej dokumenty zarówno te zalegające w aktach osobowych powódki jak i te przedłożone przez strony do akt sprawy.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się na wyjaśnieniach powódki A. G. w zakresie w jakim korespondują z całokształtem materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie tworząc spójną i pozbawioną wewnętrznych sprzeczności całość. Powódka stanowczo zeznawała o okolicznościach w jakich dowiedziała się, że jest w ciąży, chwili kiedy miało to miejsce oraz o dalszych jej działaniach podjętych w związku z powyższym a mających na celu przywrócenie jej do pracy przez pozwanego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Okolicznościami bezspornymi w sprawie był fakt złożenia przez powódkę z dniem 28.06.2015r. swojemu pracodawcy oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę za dwutygodniowym okresem wypowiedzenia i kolejno uzyskanie przez nią wiedzy - w okresie wypowiedzenia - w dniu 06.07.2015r. o byciu w 5/6 tygodniu w ciąży, co potwierdza, że w dniu składania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę była w ciąży. Bezspornym był także fakt, zwrócenia się powódki w związku z w/w okolicznościami w dniu 20.07.2015r. do pozwanego o przywrócenie jej do pracy jak też brak zgody pracodawcy na powyższe wyrażony w dniu 30.07.2015r.

Art. 177 kp statuuje szczególną ochronę trwałości stosunku pracy kobiet

w ciąży w postaci zakazu wypowiedzania umów o pracę oraz ich rozwiązywania bez wypowiedzenia przez pracodawcę. Ochrona przewidziana w art. 177 § 3 kp dotyczy przedłużenia do dnia porodu mocy wiążącej umowy na czas określony. Zgodnie

z brzmieniem powyższego w okresie ciąży (obiektywny stan ciąży i nie ma znaczenia czy pracownica zdawała sobie sprawę ze swojego stanu oraz czy powiadomiła o tym pracodawcę, czy pracownica zaszła w ciążę przed czy w trakcie okresu wypowiedzenia) to pracodawca nie może skutecznie złożyć oświadczenia woli w sprawie wypowiedzenia umowy o pracę, a tak złożone stają się bezskuteczne. Przyjęcie natomiast przez pracodawcę oferty pracownicy rozwiązania stosunku pracy nie mieści się w kategorii jednostronnych jego czynności prawnych rozwiązujących umowę o pracę – podlegających ochronie z art. 177 kp. Powyższy przepis nie chroni stosunku pracy w przypadku gdy obie strony w drodze porozumienia stron dążą do rozwiązania umowy o pracę czy sytuacji gdy sama kobieta (będąca w ciąży, nie mająca jeszcze o tym wiedzy) składa pracodawcy oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy. Żaden przepis nie zabrania, aby ciężarna sama rozwiązała łączącą ją z pracodawcą umowę o pracę.

Jednak w sytuacji, gdy złoży ona stosowne oświadczenie, nie wiedząc, że jest w ciąży, to zgodnie z art. 84 k.c. w zw. z art. 300 k.p. pracownica może uchylić się od skutków swego oświadczenia złożonego pod wpływem błędu.

Zgodnie z treścią art. 84 § 1 kc w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Jak stanowi § 2 tego przepisu - można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny). Zgodnie z treścią art. 88 § 1 i 2 kc uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Uprawnienie do uchylenia się wygasa: w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia, a w razie groźby - z upływem roku od chwili, kiedy stan obawy ustał.

Istotą błędu, jako wady oświadczenia woli, jest mylne wyobrażenie osoby składającej takie oświadczenie o istniejącym stanie rzeczy. Błąd polega nie tylko na mylnym wyobrażeniu o treści złożonego oświadczenia woli (niezgodności między prawidłowo powziętą wolą a wadliwym jej oświadczeniem) ale także na mylnym wyobrażeniu o istniejącym stanie rzeczy. (zob: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.03.2002r. I PKN 156/01 OSNP 2004/5/78). Błąd, w rozumieniu art. 84 k.c. nie odnosi się przy tym do mylnego wyobrażenia o zdarzeniach, które mogą dopiero powstać i wywołać przekonanie osoby składającej oświadczenie, że jego wcześniejsze złożenie było decyzją niekorzystną. Możliwość uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli zachodzi gdy błąd dotyczy okoliczności prawnych jak i okoliczności faktycznych przy czym musi być istotny i odnosić się do treści oświadczenia woli (zob: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.06.2003r. I PK 206/02 OSNP 2004/16/278). Uchylenie się od skutków oświadczenia woli pociąga za sobą unieważnienie czynności prawnej (ex tunc) a do jego skuteczności nie potrzebna jest zgoda drugiej strony.

Pracownica, która złożyła oświadczenie woli zmierzające do rozwiązania stosunku pracy, nie wiedząc że jest w ciąży, może uchylić się od jego skutków prawnych z powołaniem się na błąd, jako wadę tego oświadczenia. Nie ma przy tym znaczenia to, czy błąd został wywołany przez pracodawcę oraz czy wiedział on o błędzie lub mógł go z łatwością zauważyć - art. 84 k.c. w związku z art. 300 k.p. Takie odstępstwo od unormowania błędu w art. 84 § 1 k.c. wynika stąd, że zasada ochrony pracy kobiet jest jedną z podstawowych, niekwestionowanych zasad prawa pracy, co usprawiedliwia „złagodzenie” warunków uchylenia się kobiety w ciąży od skutków oświadczenia woli zmierzającego do zakończenia stosunku pracy, złożonego pod wpływem błędu polegającego na niewiedzy o ciąży (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.03.2002r., I PKN 156/01, OSNP 2004 nr 5, poz. 78, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.06.2003r., I PK 206/02, OSNP 2004 nr 16, poz. 278, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.06.2009r. I PK 17/2009 Lex nr 519275).

Oświadczenie pracownicy o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli zmierzającego do rozwiązania stosunku pracy powinno być jednak złożone w terminie 7 dni od wykrycia błędu - art. 48 § 1 kp, jest to termin równoważny terminowi do zgłoszenia gotowości do podjęcia pracy po przywróceniu do pracy i jest liczony od chwili wykrycia błędu /tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04.04.2013r. II PK 237/12 M.P. Pr. 2013/8/431-434, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.09.2014r. II PK 269/13 Lex 15411199/. Kolejno powódka w razie nie uwzględnienia powyższego powinna wnieść odwołanie do Sądu w terminie 7 dni liczonego od dnia niedopuszczenia pracownicy do pracy (art. 264 § 1 kp) /tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.09.2014r. II PK 269/13 Lex 15411199/. Termin z art. 88 kc w odniesieniu do czynności rozwiązujących stosunek pracy ulega modyfikacji ze względu na pewność w stosunkach pracy. Wartość tę wyrażają zarówno przepisy określające konsekwencje wadliwego rozwiązania stosunku pracy, jak i wyznaczające terminy do dochodzenia roszczeń z tytułu naruszającego prawo rozwiązania stosunku pracy (art. 264 kp) oraz terminy do zgłoszenia powrotu do pracy po upływie okresu, na jaki pracownikowi udzielono urlopu bezpłatnego na czas pełnienia funkcji z wyboru (art. 74 kp) lub po przywróceniu do pracy (art. 48 § 1 kp) albo po wygaśnięciu stosunku pracy (art. 66 § 2 kp).

Powódka w niniejszej sprawie nie uchyliła się od skutków oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę - nie można za oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych uznać pisma z daty 20.07.2015r. - zawierającego żądanie, wniosek przywrócenia jej do pracy. Wniosek z powyższym żądaniem skierowany do pracodawcy nie jest

równoznaczny ze złożeniem oświadczenia woli pracodawcy o uchyleniu się od skutków rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Uchylenie musi być wyraźne i niebudzące wątpliwości, jasno z takiego oświadczenia musi wynikać wola unieważnienia dokonanej czynności prawnej. Z pisma z daty 20.07.2015r. wynika natomiast, że rozwiązanie umowy o pracę potraktowała jako czynność prawną ważną i wiążącą ją – „umowa uległa rozwiązaniu z dniem 11.07.2015r.” Wymieniony wniosek o przywrócenie do pracy nie został oparty – na oświadczeniu o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli złożonego w dniu 28.06.2015r. Nie zawiera woli uchylenia się od powyższego a jedynie jest żądaniem przywrócenia jej do pracy. Mając na względzie powyższe Sąd ocenił, że pismo z daty 20.07.2015r. nie stanowiło oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych wypowiedzenia umowy o pracę. Powódka nie dopełniła wymogów oświadczenia o uchyleniu się od oświadczenia złożonego pod wpływem błędu o stanie ciąży.

Nawet gdyby przyjąć, że powyższe miało charakter oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych - to powódka A. G. nie zachowała także w/w terminu do złożenia ewentualnie takiego oświadczenia - w związku z wykryciem błędu w dniu 06.07.2015r. /stan ciąży, 5-6 tydzień, stwierdzony zaświadczeniem lekarskim - czego pozwany w istocie nie kwestionował/ termin ten (7 dni) upłynął bezskutecznie z dniem 13.07.2015r.

Reasumując powódka na dzień dzisiejszy nie złożyła skutecznego stosownego oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę. Brak podjęcia takiego działania nie można przy tym usprawiedliwić – tym, że powódka w związku z ciążą czuła się źle. Jak zeznała powódka „nie dowiadywała się u pracodawcy czy musi coś zrobić aby do pracy wrócić, źle się wtedy czuła” w piśmie z daty 20.07.2015r. wskazała, że „ponieważ źle się czułam nie byłam w stanie zająć się swoją sprawą”. W okresie korzystania ze zwolnienia lekarskiego mogła chodzić, nie miała zalecenia np. leżenia w celu podtrzymania ciąży – wprost przeciwnie zawarte jest w zaświadczeniu lekarskim wskazanie, że powódka może chodzić (kod 2 na zwolnieniu lekarskim). W tym okresie nie miała ograniczeń w wykonywaniu codziennych czynności, nie wynika to z akt sprawy.

Roszczenie sformułowane przez powódkę o przywrócenie do pracy jak też żądanie zapłaty kwoty stanowiącej utracone wynagrodzenie do 31.12.2015r. tj. dnia do którego miała trwać umowa, w powyższej sytuacji – rozwiązania umowy z inicjatywy powódki z dniem 11.07.2015r. jest bezprzedmiotowe. Z uwagi na powyższe Sąd w pkt I wyroku powództwo oddalił.

O kosztach Sąd w punkcie II wyroku orzekł mając na względzie art. 102 kpc zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Powyższe znalazło oparcie w charakterze sprawy, sytuacji rodzinnej powódki w tym fakcie, że powódka jest w ciąży i jest osobą bez pracy.

W pkt III sentencji wyroku nieuiszczonymi kosztami sądowymi Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28.07.2005r. obciążył Skarb Państwa, mając na uwadze, że zgodnie z dyspozycją art. 98 kpc nie ma podstaw do obciążenia nieuiszczonymi kosztami sądowymi strony wygrywającej sprawę – w niniejszej sprawie pozwanego - zaś powódka, która sprawę przegrała, była zwolniona od kosztów sądowych z mocy ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia:

ZARZĄDZENIE

- odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć powódce A. G. oraz pełn. pozwanego adw. D. O..

Sędzia: